

LA FESTA MAJOR DE SARRIÀ

Escric aquestes línies sense acritud ni ganes de polemitzar. Només voldria reflexionar, més aviat en veu baixa, si li és permès al rector de la Parròquia, i analitzar serenament, després de 14 anys a Sarrià, alguns dels aspectes de la nostra Festa. Dic “en veu baixa”, perquè sempre cal comptar amb reaccions imprevisibles. La meva intenció és donar a les paraules que segueixen un tracte humil. Em sembla, però, que pot ser útil per al diàleg i la bona convivència entre els sarrianencs, per bé que l’escriptura –com tots sabeu- té una enorme debilitat en comparació amb altres activitats degut a les seves carències sensorials. Qui és el destinatari d’aquestes línies? No n’estic massa segur. Qui mou els fils de la Festa? Tinc una estranya sensació: els hipotètics interlocutors, almenys fins ara, i per a mi, no tenen rostre. No em refereixo a les autoritats del Districte, amb les quals he mantingut sempre una relació personal ben cordial, per bé que no hàgim parlat mai de la Festa Major. Tot amb tot, i per a qui procedeixi, voldria ajudar a pensar sobre la festa de manera que no desii a les golfes dimensions que no només no li són estranyes, sinó que estan inscrites en la seva història. Potser també aquí sigui convenient una *purificació de la memòria*, per part de tots, de creients i no creients. La notícia que hom troba a la web de la Festa ens diu que els primers actes comencen el cap de setmana anterior al 7 d’octubre. Divendres es fa el pregó i el brindis a la Plaça Consell de la Vila. Dissabte, la Cercavila apareix com el més destacable. I punt. Així portem força anys. Per això, des de fa un temps, hem comprat una pàgina sencera de publicitat per tal que els sarrianencs sàpiguen de l’existència de la celebració de la Missa, des de segles celebrada el dissabte o el primer diumenge d’octubre. Reparem així una mancança que suposo que cal atribuir a la Comissió de Festes. És l’únic espai que, amb fidelitat a la història, commemora explícitament el Roser.

En lamentar aquesta omissió, estic ben lluny de tot afany restauracionista, i no pretenc *confessionalitzar* la nostra festa. Però tampoc no em sembla que el que es programa i organitza, i tal com es fa, la Festa Major, en aquest aspecte, es pugui dir que sigui gaire satisfactori o just. Algunes coses podrien ser jutjades de desconsideració, d’oblit, no dic de menyspreu. A diferència de tantes festes majors de la nostra terra, d’indubtable origen religiós, les maneres en com s’organitza la nostra festa, la converteixen no només en un esdeveniment ignorat, sinó fins i tot en un fet estrany, potser perquè s’ha deixat passivament que la festa anés lliscant pel pendís d’una desvinculació que no en serva la memòria viva que li correspondria, potser perquè un cert afany secularitzant ens ha anat portant a la situació actual. Recordo que Mn. Frederic Ràfols, tants anys rector a Vilafranca, se sorprenia, atesa la seva experiència sobre la Festa Major d’aquella Vila, sobre com es conduïen aquí les coses. Pel que fa a mi, m’hauria agradat algun contacte, algun diàleg amb els qui fan les coses, suposo que en nom de tots, i perquè sigui la festa de tots, sense que cap col·lectiu se senti ferit o no prou tractat com es mereix.

Pel que fa a l’origen de la nostra festa, res més profitós que donar una ullada al “*Llibre popular del Rosari. Folklore del Roser*” d’en Valeri Serra i Boldú. El seu treball, publicat el 1917, ens descriu magníficament l’etnografia rosariana. Hom hi descobreix la gran importància que tingueren les Confraries del Roser a tota Catalunya i recull amb profusió cançons, dances, goigs, costums, etc., al redós de la devoció mariana del Roser. A Sarrià, la Confraria del Roser tingué molta importància. A ella devem, a les darreries del segle XVI, l’encàrrec a Agustí Pujol, del magnífic retaule que ens és donat de contemplar, una meravella del barroc. Sobre el retaule hom pot llegir el treball d’investigació d’A. Duran i Sanpere, sobre “*La Capella antiga del Roser de la Parròquia de Sarrià i el seu retaule*”, publicat per l’Ajuntament de Barcelona, el 1975.

Aquest juliol s'ha escaigut el 70è aniversari de la seva parcial destrucció el 1936. Restaurat quasi completament després de la guerra, aquesta obra d'art és avui admirada per una gornació de visitants, d'aquí i de fora, i el bus turístic n'ha augmentat el nombre.

És un fet. L'Església de Sant Vicenç, en aquests darrers anys de costosa restauració, ha recuperat una bellesa que havia restat com amagada. Les reproduccions del retaule de Sant Vicenç, màrtir, l'original del qual es troba al MNAC, són un atractiu afegit recentment. No hi ha dubte: qui enfila el carrer Major de Sarrià, i arriba a la plaça, llevat que sigui un ignorant, té al seu abast una meravella! Mers visitants, només turistes? Sí, i no. La quantitat de llantions que ofrenen, sigui a la Verge del Roser, sigui al Sant Crist i al Santíssim Sagrament, sigui al Beat Pere Tarrés, és una realitat "in crescendo", visible, innegable, incontestable.

És en una conferència d' A. Balasch i Torrell, publicada a la revista municipal "Distrito III" de l'any 1960, que hom pot assabentar-se, sense omissions, del conjunt de la nostra Festa. És interessant de conèixer-lo. No cal restaurar-ne fil per randa tot el que es feia. M'ha agradat, però, saber que de la comitiva oficial que venia de l'Ajuntament al temple parroquial, en formava part la Junta de l'"Associació dels Amics dels Pobres", potser el que avui és a Sarrià el "Centre Assís", al qual destinem la col·lecta d'aquesta Missa de la Festa., i amb el qual l'Arxiprestat, i tants voluntaris de les nostres parròquies, hi donen el seu suport des de que fou creat fa més de 10 anys. Aquella antiga "Associació d'Amics dels Pobres", subvencionada per l'Ajuntament, curava d'atendre els necessitats. També caldria esmentar el "Patronat Jaume Piquet", qui llegà la seva fortuna als humils i especialment a les viudes sarrianenques, aleshores molt desprotegides. Aquest nexa entre la Missa i aquesta acció solidària em sembla remarcable. La Festa major, si vol ser "major", no ha de marginar ningú.

En la seva conferència, A. Balasch i Torrell, al·ludeix a les "quatre columnes majors" sobre les que es recolza la història de Sarrià: l'Església de Sant Vicenç, la Torre-fortalesa de Sarrià, el Monestir de Pedralbes i el convent de Santa Eulàlia del Desert, del qual en prové l'actual Fraternitat Caputxina tan arrelada a la Vila. Aquestes quatre columnes poden ajudar a conscienciar-nos d'un fet: que la Festa del Roser no és estrictament una festa de la Parròquia sinó que abasta el conjunt de la Vila. Potser aquí hi hagi un treball a dur a terme a nivell de comunicació entre les diverses entitats o institucions eclesials de tot Sarrià, des de les més antigues a les que s'hi establiren més modernament, com els salesians, els jesuïtes, els escolapis. També amb totes les altres entitats de caràcter més pròpiament laic que hi vulguin enviar una representació. No crec que una sana laïcitat –avui se'n diu *laïcitat positiva*– estigui renyida amb una cordial presència a la celebració religiosa de la Festa i en donar-ne cabal informació. En Festes Majors d'altres llocs, aquests darrers anys, s'hi ha anat incorporant en algun moment de la celebració religiosa, diversos elements folklòrics, acompanyats de l'actuació de gralles, timbals i flabiols. A Sarrià, l'enyorat Jordi Torras, aleshores director de l'Esbart, incorporà a l'ofertori una dansa en honor de la Verge del Roser, que encara es fa.

Podria estendre'm més encara sobre la nostra Festa, però crec que aquestes senzilles reflexions són suficients. Tothom és lliure de completar-les, de corregir-les, fins de criticar-les. Que la Festa Major de Sarrià retrobi un major equilibri pel que fa al nexa indubtable que posseeix amb la Verge del Roser, ja fora un pas. I obrir un diàleg seré sobre aquestes qüestions, en fora un altre.

Mn. Manuel Valls i Serra, rector de Sant Vicenç

